

คำสอนของยาย ๓

คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง

ผู้ให้กำเนิดวัดพระธรรมกาย

รวบรวมโดย

พระมหาสุวิทย์ วิชเชสโก ป.ธ.๙

วัดพระธรรมกาย

ต.คลองสาม อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี

คณะศิษยานุศิษย์
จัดพิมพ์เป็นธรรมบรณการ
เพื่อน้อมบูชาธรรม แต่
คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ชนนกยูง
ในวาระครบ ๙๒ ปี
ขึ้น ๑๐ ค่ำ เดือนยี่
วันพฤหัสบดีที่ ๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๔

คำนำ

ไม่ใช่เรื่องธรรมดาสามัญ
ที่ใครสักคนจะสามารถไปรู้ ไปเห็น
เรื่องราวของวิญญูสงสาร นรก สวรรค์
หรือแม้กระทั่งพระนิพพานได้

แต่ทั้งหมดนี้

คือสิ่งที่คุณยายอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง
มีความเชี่ยวชาญอย่างที่สุด
เป็นความเชี่ยวชาญด้วยธรรมะภายใน
หาใช่จากตำราใดๆ ทั้งสิ้น

ความรู้ของคุณยาย
ทั้งละเอียดลึกซึ้ง
และกว้างใหญ่ไพศาล
ในขณะที่คำสอนของท่าน
เรียบง่าย เจาะลึกถึงใจคน
“ความลับ...ไม่มีสำหรับยาย”
จึงเป็นความจริงที่ใครต่อใคร
ต่างได้ประสบมาแล้วด้วยตนเอง

ชีวิตของคุณยาย
มีเป้าหมายที่สูงส่ง สู่ที่สุดธรรม
ถ้อยคำของท่าน
จึงบริสุทธิ์ บริบูรณ์ ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา
สามารถยกใจศิษย์ให้รักการทำความดี
สร้างบารมีอย่างเบิกบาน เชื่อมั่นในบุญ

คำสอนของคุณยาย

จึงเป็นมรดกอันทรงคุณค่ามหาศาล

เป็นพยานแห่งธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ที่คุณยายมอบไว้ให้เรา...มนุษยชาติทั้งมวล

พระมหาสุวิทย์ วิชเชสโก ป.ธ. ๙

วัดพระธรรมกาย จ. ปทุมธานี

๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔

สารบัญ

คำนำ	-----	๕
บทกลอนบุชาธรรม	-----	๑๑
๑. รักตัวเอง	-----	๑๒
๒. หามงคลใส่ตัว	-----	๑๓
๓. แก้อใจตัวเอง	-----	๑๔
๔. อาศัยบุญ	-----	๑๕
๕. สำคัญที่ปัจจุบัน	-----	๑๖
๖. สมบัติล้ำค่า	-----	๑๗
๗. ประโยชน์ตน และผู้อื่น	-----	๑๙
๘. เตียววัน เตียวคืน	-----	๒๑
๙. รีบเข้าวัด	-----	๒๒
๑๐. เตรียมตัว	-----	๒๔
๑๑. ไม่อยากได้สมบัติใคร	-----	๒๖
๑๒. ไม่เกลียดใคร	-----	๒๗
๑๓. อย่างอื่นทิ้งให้หมด	-----	๒๘

คำสอนของยาย ๓

๑๔.	รู้ทั้งหมด -----	๒๙
๑๕.	ความลับไม่มีในโลก -----	๓๐
๑๖.	ไม่รู้จริง -----	๓๑
๑๗.	รู้จริง...ไม่อวดใคร -----	๓๓
๑๘.	ทำวิชาได้ -----	๓๔
๑๙.	รักธรรมชาติจริงๆ -----	๓๕
๒๐.	ละเอียดจริงๆ -----	๓๖
๒๑.	ไม่รู้จะบอกว่ามากเท่าไร -----	๓๗
๒๒.	รับศึกได้ -----	๓๘
๒๓.	ไม่ต้องให้ใครมาโอ้ -----	๓๙
๒๔.	นิ่งเงียบ...เหมือนแพ้...แต่ชนะ -----	๔๐
๒๕.	สมาธิช่วย -----	๔๓
๒๖.	ตั้งสติ...ก่อนพูด -----	๔๕
๒๗.	ยกใจให้สูง -----	๔๗
๒๘.	ไม่สววยเลย -----	๕๐
๒๙.	เห็นชัด -----	๕๑
๓๐.	ไม่เป็นสาระไม่พูด -----	๕๒
๓๑.	ตามยายไปได้ -----	๕๓
๓๒.	สมบุญณ์ บริบุญณ์ -----	๕๕
๓๓.	คำอธิษฐานของยาย -----	๕๖

คำสอนของยาย ๓

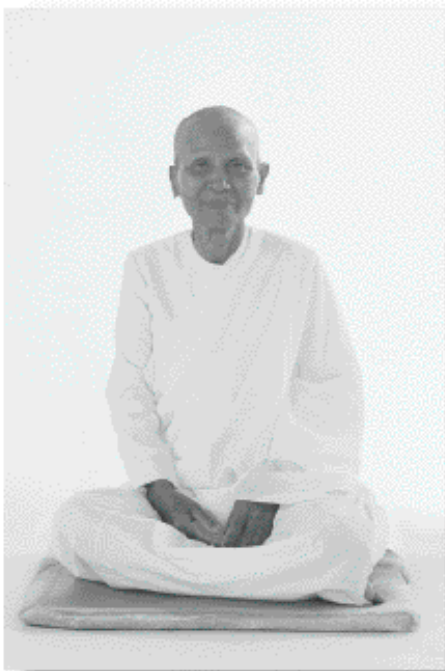

๓๔.	รู้เท่าทัน...ไม่โกรธตอบ -----	๕๗
๓๕.	อีกชาติเดียว -----	๕๙
๓๖.	ไม่ออกฤทธิ์ -----	๖๑
๓๗.	อย่าเพลอสติ -----	๖๒
๓๘.	อ่อนน้อมเสมอ -----	๖๓
๓๙.	ตามให้ทัน -----	๖๕
๔๐.	สู้...เจียบ -----	๖๖
๔๑.	ต่อสู้ และอดทน -----	๖๗
๔๒.	อย่าให้ร้ายไหล -----	๖๘
๔๓.	จน...หมดตัว -----	๖๙
๔๔.	บุญ...ไม่ทำไม่ได้ -----	๗๑
๔๕.	ใครๆ ก็อยากคบหา -----	๗๒
๔๖.	ทำแต่กรรมดี -----	๗๓
๔๗.	บุญเก่า บุญใหม่ -----	๗๕
๔๘.	ช่วยคนอื่นได้ ต้องมีบุญมาก -----	๗๖
๔๙.	คนมีบุญมาก ปกครองคนมีบุญน้อย -----	๗๗
๕๐.	นึกถึงบุญได้...ได้บุญมาก -----	๗๙
๕๑.	เอาทั้งบุญหยาบ บุญละเอียด -----	๘๐
๕๒.	บุญ...ทำความสะอาดธรรมี่สงฆ์ -----	๘๑

คำสอนของยาย ๓

๕๓.	ยึดบุญเป็นที่พึ่ง -----	๘๒
๕๔.	ได้บุญทุกวัน -----	๘๓
๕๕.	ได้ตามที่ตั้งใจไว้ -----	๘๕
๕๖.	ทำบุญไม่สูญ -----	๘๗
๕๗.	เพราะบุญ -----	๘๙
๕๘.	บุญช่วย -----	๙๐
๕๙.	อายุน้อยไม่เป็นไร ขอให้บุญเยอะ -----	๙๑
๖๐.	อายุสั้น อายุยืน -----	๙๒
๖๑.	สร้างบุญให้มาก -----	๙๓
๖๒.	เอาไปได้แต่บุญบาป -----	๙๖
๖๓.	แหล่งบุญกุศล -----	๙๘
๖๔.	เอาชีวิตเข้าแลก -----	๙๙
๖๕.	คิดได้บ้างไหม -----	๑๐๐
๖๖.	อย่าดูถูก -----	๑๐๑
๖๗.	พอดี พอดี -----	๑๐๒
๖๘.	มนุษย์ประเสริฐสุด -----	๑๐๓

แก้วคืนวัน	ต้นเต้าน	นานเขียงไหน
คำสอนยาย	ยิ่งใหญ่	ไวแพรต้น
คุณคำคำ	น้ำใจยาย	ยากจันเรอจ
ที่สวรรค์	พระนิพนพาน	สานเสดธรรม

คำสอนของยาย ๓

๑

รักตัวเอง

ให้เราสร้างความดีของเราให้มากเข้า
บุญมากเท่าภูเขาเมื่อไร อะไรๆ ก็ปิดไม่อยู่
บังไม่อยู่ ใครๆ ก็จะได้เห็นความดีของเรา

จำคำของยายเอาไว้ให้ดีนะ เราสร้าง
ความดี สร้างบุญของเราไปอย่างนี้ จะได้ชื่อ
ว่ารักตัวเอง ส่งเสริมตัวเอง

ทำบุญมากๆ เข้า ลักวันหนึ่งบุญจะเต็ม
แน่นอน ถึงวันนั้นเราก็สบาย มีแต่ความสุข

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

๒

ห้ามงคลใส่ตัว

เกิดเป็นคน มันต้องห้ามงคลใส่ตัว ชีวิต
ถึงจะเจริญได้

จะต้องนึก ต้องคิดห้ามงคลใส่ตัว คิด
แต่เรื่องดีๆ ที่เป็นมงคล ใจถึงจะเจริญได้

ถ้าใจดี คำพูดก็เป็นมงคล ทำอะไรก็
จะเป็นมงคลไปด้วย

๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๓

แก้ไขตัวเอง

เราต้องคิดให้ดีว่า ชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย
ชาติสุดท้ายที่เราจะมีโอกาสแก้ไขตัวเรา

ชาติสุดท้ายแล้ว จะต้องแก้ไขตัวเอง
ให้ดีที่สุด ต้องสร้างบุญให้มากๆ ให้บุญเป็นภูเขา

ถ้าจะสร้างบุญให้ได้มากๆ ก็ต้องนั่ง
ธรรมะมากๆ อธิษฐานมากๆ ล้อมคอกให้ดีด้วย

ไม่ได้บันทึกวันที่

คำสอนของยาย ๓

๔

อาศัยบุญ

ในที่สุด ตัวเราเองเท่านั้น ที่จะช่วยเรา
ได้ คนอื่นเราจะหวังพึ่งไม่ได้ ต้องอาศัยบุญ
ของเรา และความตั้งใจของเรา

ถ้าเอาใจจรดเข้าไปข้างในศูนย์กลางกาย
ความรู้ก็จะกว้างขวางไม่มีที่สิ้นสุด

ถ้าเอาใจไว้ข้างนอกตัว ความรู้ก็ถูกบีบ
ให้แคบลง

๓ กันยายน ๒๕๓๑

คำสอนของยาย ๓

๕

สำคัญที่ปัจจุบัน

เด็กชายคนหนึ่ง มากราบและเรียนถาม
คุณยายว่า ชาตีก่อนเคยเกิดเป็นใคร เป็นอะไร
มาก่อน คุณยายตอบว่า...

เรื่องชาตีก่อนจะเป็นยังไง

เอาไว้ก่อน

สำคัญอยู่ที่ตัวคุณในปัจจุบันนี้

จะทำอะไรให้กับตัวเอง

เอาตัวเองให้รอด

๑๐ มีนาคม ๒๕๓๔

๖

สมบัติล้ำค่า

นี่ยายยังแข็งแรงอยู่ ยังพูดไหว ก็พูดๆ
เอาไว้ ยายให้สมบัติแก่เรา เป็นสมบัติที่ล้ำค่า
ที่สุด

เพราะฉะนั้นให้จำคำของยายไว้ แล้ว
เก็บรักษาสมบัติที่ยายให้ไว้นี้ให้ดีที่สุด ต่อไป
ภายภาคหน้าจะได้เอาตัวรอดได้

ยายมีแต่ความหวังดีตลอดเวลา
มีแต่คำว่าให้ประโยชน์สูงสุดอยู่เรื่อยๆ ไป
ขอให้พวกเราตั้งใจทำตัวกันให้ดี ตั้งใจ
เอาบุญให้เต็มที่

เมื่อยังมีกำลังแข็งแรง ให้รีบชวนขวาย
ให้เต็มกำลัง

คำสอนของยาย ๓

เมื่อสร้างวัดเสร็จแล้ว ยายจะเอาวัด
(ศูนย์พุทธจักรฯ)* ขึ้นไปถวายพระพุทธเจ้าบน
พระนิพพานอีกทีหนึ่ง จะได้บุญละเอียดติดกัน
ไป จะได้บุญใหญ่ในครั้งนี้ ต้องตั้งใจทำกันให้ดี

เราต้องช่วยกันทำศูนย์พุทธจักรฯ ให้
สะอาด ให้บริสุทธิ์ มีอะไรต้องกราบเรียน
หลวงพ่อดตามความเป็นจริงทุกประการ

ให้เราถือว่าเรามีความบริสุทธิ์ใจ มีศีล
มีสัจจะ เหมือนอย่างที่ยายได้ทำเป็นตัวอย่าง
แก่พวกเราแล้ว

๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

* ศูนย์พุทธจักรฯ ปัจจุบันคือ วัดพระธรรมกาย

๓

ประโยชน์ตน และผู้อื่น

ยายทำเพื่อตัวเอง

และเพื่อคนหมู่มากด้วย

เราเกิดมา

ควรทำประโยชน์สักอย่างหนึ่ง

อย่างน้อยที่สุดก็ทำให้ตัวเอง

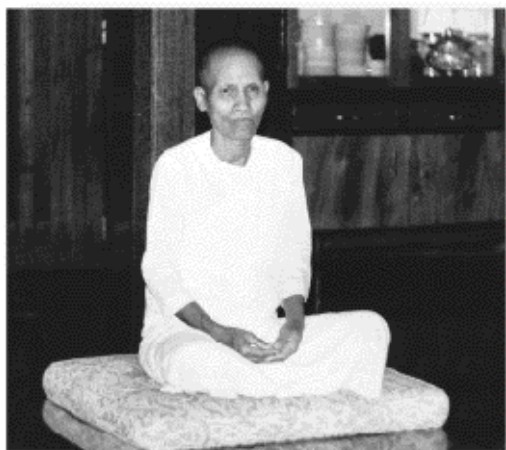
ถ้าทำให้ตัวเองได้

แล้วยังทำให้คนหมู่มากได้

ชีวิตนี้เกิดมาก็คุ้มแล้ว

๔ มีนาคม ๒๕๒๓

คำสอนของยาย ๓

คำสอนของยาย ๓

๘

เดี๋ยววัน เดี่ยวคืน

สาธุชนมากราบขอธรรมะจากคุณยาย
คุณยายจึงสอนว่า...

คนเราจะตายเมื่อไร ก็ไม่มีใครรู้เวลา
เพราะฉะนั้นต้องรีบเข้าวัด ก่อนที่เขาจะห้ามเข้า
เดี๋ยวก็วัน เดี่ยวก็คืน ชีวิตก็หมดไป
วันๆ ต้องตักดวงเอาบุญติดตัวเราไปให้เยอะๆ
บุญไม่มีกิเลส คนมีกิเลส
เวลาเดือดร้อน ต้องนึกถึงบุญ
หาบุญได้ ใช้บุญให้เป็น
หาเงินได้ ใช้เงินให้เป็น

๑๑ มกราคม ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ๓

๙

รีบเข้าวัด

คุณยายสอนสาธุชนที่มาวัดครั้งแรกว่า

ควรเข้าวัดตั้งแต่เรายังเป็นๆ อยู่

ยังไฉ่ๆ เราก็ต้องเข้า

พ่อแม่รักลูกแค่ไหน

ลูกตายก็ยั้งต้องเอาเข้าวัด

ลูกรักพ่อแม่มากแค่ไหน

พอตายก็ต้องหามเข้าวัด

เราควรเข้าวัดตั้งแต่เรายังรู้เรื่อง ยังแข็ง

แรง

ถ้ารอให้แก่แล้วค่อยเข้า ก็จะไม่ไหว

ไม่มีแรง

คำสอนของยาย ๓

คนเราตายแล้วไม่สูญ

คนทำความดี พอจะละโลก ถ้าจิต
คิดถึงเรื่องดีๆ ก็ไปสวรรค์

บางคนทำความชั่ว พอจะละโลก จิต
ไปเกาะเรื่องที่ไม่ดี ก็ไปตกนรก

บางคนบาปไม่ทำ กรรมไม่สร้าง พอ
ละโลกก็ท่องเที่ยวอยู่ในโลก

๑๐ มิถุนายน ๒๕๓๔

๑๐

เตรียมตัว

คุณย่าท่านหนึ่งอายุ ๘๐ ปี เป็นผู้ใหญ่วิเศษใจบุญ มีลูก ๕ คน มากราบเรียนคุณยายว่า ลูกชายคนเล็ก ไม่เชื่อฟัง ทำให้เสียใจ คุณยายสอนว่า

เสียใจทำไม เขาโตแล้ว บินได้เขาก็ไปตามทางของเขา

สมัยยายอยู่บ้านนครไชยศรี เลี้ยงแมว แมวมันออกลูกมา ๕ ตัว ยายเลี้ยงลูกมันจนโตแล้วมันก็ไป

ยายพิจารณาว่า อ้อ ! ไฉนมาแมวนี้ มันก็คน มันเกิดมาใช้กรรม นกเวลามันฟักไข่ พอลูกมันบินได้ มันก็บินไป

คุณน้าอายุมากแล้ว เราต้องเตรียมตัวแล้ว เราต้องทำบุญ

คำสอนของยาย ๓

ตายแล้วเราเอาอะไรไปไม่ได้
ทำบุญ ก็เอาบุญติดตัวไป
ทำบาป ก็ได้บาปติดตัวไป

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๑๑

ไม่ยากได้สมบัติใคร

ยายเป็นคนสร้างวัด

อาศัยบุญ มีกิน มีน้ำอาบ มีที่อยู่

ไม่ยากได้สมบัติใคร

ไม่ไปลักขโมยใคร

ใครทำอะไรกับยายให้เขาแบกเอาไปให้

หมด

ยายจะไม่ทำให้ใครกระเทือนใจ

ไม่ได้บันทึกวันที่

๑๒

ไม่เกลียดใคร

ยายไม่เกลียดใครเลย
เพราะยายกลัวว่าชาติต่อไป
คนเขาจะมาเกลียดยาย
ยายมองไกลๆ
ไม่ได้มองแค่สั้นๆ เฉพาะหน้า
เพราะฉะนั้นยายไม่เกลียดใคร
ยายรักเขาทุกคน

๑ มกราคม ๒๕๓๔

๑๓

อย่างอื่นทิ้งให้หมด

ทำสมาธิ สัมมา อะระหัง ก็ได้บุญแล้ว
การได้ธรรมกายไม่ใช่ของง่าย ๆ

ใจเรามันวิ่งไปทั่วรอบโลก ต้องดึงมันเข้า
มา ให้หยุดใ้หนึ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกาย เหนือสะดือ
๒ นิ้ว

เรื่องอื่นอย่าไปคิด ทิ้งมันไปให้หมด
พอใจหยุดใ้หนึ่ง มันก็จะสว่างในท้อง
ทำใ้ใจให้หยุดใ้หนึ่ง นึกถึงองค์พระใ้ใส

ไม่ได้บันทึกวันที่

๑๔

รู้ทั้งหมด

ยายเป็นคนแรก que คิดสร้างวัดตั้งแต่เริ่มต้น ต้องต่อสู้ทุกอย่างจนถึงบัดนี้ เพราะคิดว่าเราเริ่มไว้แล้วต้องเอาให้ดี เอาให้ได้ตลอดไม่อย่างนั้นเราก็ไม่ไหว

เรื่องไม่ดีแต่ละเรื่องที่เกิดขึ้น ยายต้องนั่งเข้าที่แก้แทบแย่ ยิ่งอายุมากก็เหนื่อยมาก

เรื่องทุกอย่างยายรู้ทั้งหมด เพียงแต่จะถึงเวลาพูดหรือเปล่าเท่านั้น

ยายถึงบอกว่าในโลกนี้ไม่มีความลับ เพียงแต่เรายังไม่สนใจเท่านั้นเอง

ลองเราจะดูจริงๆ เข้าก็รู้จนได้

๑๕

ความลับไม่มีในโลก

ธรรมชาติของยายละเอียดมาก ละเอียดจน
เห็นทุกสิ่งทุกอย่าง

“ความลับไม่มีสำหรับยาย”

เหมือนอย่างที่โบราณว่า “ความลับไม่มี
ในโลก”

นี่เรื่องจริง เพราะว่าไม่มีใครความลับสำหรับ
ผู้ที่มีธรรมชาติละเอียดมากๆ อะไรๆ ก็ปิดบังไม่อยู่

จะปิดบังได้แต่เฉพาะผู้มีกิเลสเท่านั้น

เพราะฉะนั้นใครจะทำอะไรๆ อยู่ที่ไหน
ยายรู้หมด เพียงแต่จะพูดหรือไม่พูดเท่านั้นเอง

๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

๑๖

ไม่รู้จริง

เรื่องธรรมะของหลวงพ่อดอกน้ำ ยาย
รู้ดี รู้มากที่สุด เพราะยายอยู่ทำวิชชากับ
หลวงพ่อดอกน้ำ ไม่ได้ไปไหนเลย

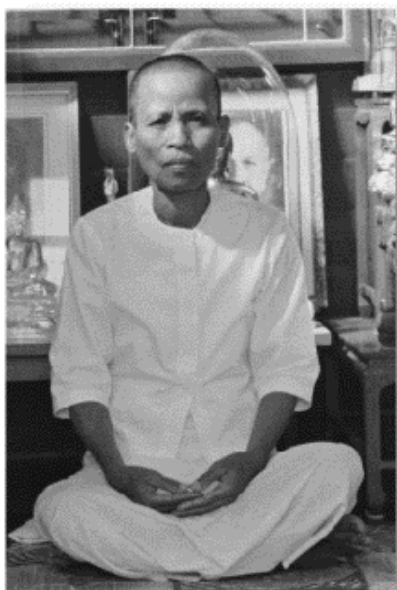
ทำตั้งแต่สมัยก่อนสงครามโลก จนเกิด
สงครามโลก จนกระทั่งสงครามโลกเล็กแล้ว
ก็ยังทำวิชชาอยู่

คนที่เขาเอาวิชาของหลวงพ่อดอกน้ำไปพูด
ทำโน้นทำนี่ แสดงว่าเขาไม่รู้จริง แต่อยาก
ทำตัวเป็นคนมีชื่อเสียง

ตัวยายเองถึงจะรู้ดี ในฐานะผู้ใหญ่ก็
พูดไม่ได้ เพราะคนทางโลกหยาบ เขาฟัง
แล้วก็ไม่เข้าใจ

๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๓

คำสอนของยาย ต

คำสอนของยาย ๓

๑๗

รู้จริง...ไม่อวดใคร

คนอวดรู้...มัวแต่สู้กัน

คนที่รู้จริง...ไม่ต้องอวดกับใคร

จึงชนะในที่สุด

๑๗ สิงหาคม ๒๕๒๓

๑๘

ทำวิชาได้

เพราะเหตุที่ยายเป็นคนที่บริสุทธิ์กาย วาจา ใจ มีศีล มีสัจจะ และรักธรรมะมากที่สุด เมื่อมาถึงหลวงพ่อวัดปากน้ำแล้ว ก็ได้ทำวิชาเลย

ปกติคนที่จะทำวิชาได้ต้องสอบแล้ว สอบอีก สอบกันมากมายก่อน ถ้าผ่านจึงเข้าทำวิชาได้ แต่ยายมาถึงก็ได้เข้าไปทำวิชาเลย

๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๒

๑๙

รักธรรมชาติจริงๆ

ยายปฏิบัติธรรมมาก ในสมัยสงครามโลก ต้องนั่งธรรมะเวลากลางวัน ๖ ชั่วโมง กลางคืน ๖ ชั่วโมง วิชานั้นก็ต้องละเอียดมาก ถึงยายไม่ได้ทำวิชาครั้งแรก แต่ก็มาทันทำวิชาละเอียดๆ

เพราะหลวงพ่อบริเริ่มทำวิชาละเอียด ตอนที่ยายเข้ามาอยู่ในโรงงานแล้ว ธรรมะของยายจึงเชี่ยวชาญมาก

เพราะในชีวิตของยาย

ยายรักธรรมชาติจริงๆ

รักมากที่สุด

๒๐

ละเอียดจริงๆ

ที่ว่าธรรมะละเอียดนั้น ละเอียดจริงๆ
ขนาดว่ากินข้าว กินกับข้าว รู้เลยว่าสัตว์กิน
สัตว์ ดูในตัวเอง เวลากิน ดูในไส้ตัวเอง
เห็นคนกินคน

เพราะสัตว์ที่กินเข้าไป ก็คนเหมือนกับ
เรานี่แหละ เพียงแต่ไปสวมชั้น์ที่เป็นหมู เป็ด
ไก่ ตามกรรมของมันเท่านั้น

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๒๑

ไม่รู้จะบอกว่ามีเท่าไร

อย่างยายทำความดีมาตลอดเป็นเวลาหลายสิบปี อยู่ทำวิชชากับหลวงพ่อดีปาคน้ำมาตลอด ได้รับถ่ายทอดวิชาจากหลวงพ่อดีโดยตรงด้วย ได้รู้เห็นจริง ความรู้ที่ยายได้รับถ่ายทอดมานี้มากมาย จนไม่รู้จะบอกว่ามีเท่าไร

เมื่อได้ที่ดินที่ศูนย์พุทธจักรฯ ใหม่ๆ ยายมองดูเนื้อที่ทั้งหมด ๒๐๐ ไร่ แล้วนึกในใจว่าเนื้อที่ใหญ่มากขนาดนี้ ไม่พอที่จะใส่ความรู้ของยายได้หมด ใส่ได้เพียงปลายนิ้วก้อยนิดเดียวเท่านั้นเอง

แต่พูดไม่ได้ คนอื่นไม่เข้าใจ คนมีธรรมะเท่านั้นที่จะรู้ จะเข้าใจได้

๑๒ ตุลาคม ๒๕๒๓

๒๒

รับศึกได้

ธรรมะของยายนะ รับศึกได้เป็นร้อย
เรื่องนี้ไม่มีใครเข้าใจ
แต่ตัวยายเองเข้าใจดีว่าอะไรเป็นอะไร
เหตุที่ได้ปฏิบัติธรรมมาก
และหวังพึ่งธรรมะในตัวเอง
ถึงเอาตัวรอดได้อย่างนี้

ไม่ได้บันทึกวันที่

๒๓

ไม่ต้องให้ใครมาโ้

พวกเราอย่าน้อยใจ
เราต้องเข้าใจว่าหลวงพ่อมุ่งานมาก ไม่
ได้มาโ้พวกเรา

ยายไม่ชอบให้ใครมาโ้ * เลย
แต่คนบางพวกแก่งแย่งชิงดีกัน
อะไรๆ ก็อยากให้หลวงพ่โ้
แย่งกันไปแย่งกันมา
ธรรมะก็เลยไม่ก้าวหน้า

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๕

* โ้ ในความหมายของคุณยาย หมายถึง การเอาอกเอาใจ

๒๔

นั่งเงียบ...เหมือนแพ้...แต่ชนะ

ลูกศิษย์วัดมาขอธรรมะจากคุณยาย ท่าน
จึงสอนว่า

ไม่ว่าใครจะว่ายาย เกียวยาย หรือ
ทะเลาะกับยาย จะเป็นลูกศิษย์ใกล้ชิด หรือเป็น
ผู้ใหญ่กว่า เวลามีสารมณ์ก็ว่ายาย ต้องอย่าง
นั้น อย่างนี้สิ

ยายจะเงียบ

ยอมแพ้เขาไปก่อน

ให้เขาพุดๆ และว่าไป

ยายจะเอาชนะทุกคนด้วยความเงียบ
ก่อน

คำสอนของยาย ๓

เขาพูดไป พอเหนื่อย ก็หยุดเอง
ปล่อยให้เขาโกรธ มีอารมณ์ว่าไปคนเดียว
ยายเจ็บอย่างเดียว
ยายเอาชนะทุกคนแบบนี้มาทั้งนั้น
ยายนิ่งเจ็บ
แล้วตั้งธรรมะดูภายใน
แล้วยายก็ชนะ

๑๑ มกราคม ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ต

๒๕

สมาธิช่วย

คุณยายสอนวิศวกรก่อสร้างท่านหนึ่งว่า
เวลาเราคิดอะไรไม่ออก
ให้หลับไปเฉิบๆ ไปนั่งสมาธิ
เอาใจรวมเข้าไปในตัว
แล้วรวมงานทั้งหมดของเราเข้าไปไว้ใน
ตัวด้วย

เราจะคิดออก
เราจะจัดแผนงานของเราออก
ว่าจะต้องทำอะไร ทำยังไง จะเห็นชัด
นั่งสมาธิทำให้เกิดปัญญา
ยายยังใช้วิธีนี้เหมือนกัน

คำสอนของยาย ๓

งานในครัวมีปัญหาตรงไหน
ยายจะกลับเข้าไปในกุฏิ
นั่งเจียบบๆ ลักพัก
ก็จะคิดวางแผนออก
ว่าจะแก้ปัญหายังไง

๙ สิงหาคม ๒๕๓๔

๒๖

ตั้งสติ...ก่อนพูด

นักธุรกิจท่านหนึ่งมากราบคุณยาย ท่าน
สอนว่า

คนเราทำงานด้วยกัน

เวลาเราคิดอะไรไม่ออก

เราต้องหลบออกไปหาที่เงียบๆ ลักพัก
หนึ่ง

หลับตาทำใจให้หยุดนิ่ง

ประเดี๋ยวเรื่องต่างๆ มันจะไหลขึ้นมา
สอนเราว่า เราจะต้องทำอย่างไร

แล้วเราค่อยตั้งสติไปพูด

ถ้าคิดว่าพูดแล้วเราขาดทุน

ก็อย่าเพิ่งพูด

คำสอนของยาย ๓

ให้กลับไปนั่งสมาธิใหม่
จนกว่าใจจะสบาย แล้วค่อยกลับมาพูด
ต้องพูดแล้วไม่ขาดทุน
ถ้าขาดทุน อย่าพูด
พูดแล้วให้ตัวเองกำไร ไม่เสีย
เพราะชีวิตของเรา เดียวก็วัน เดียวก็คืน
จะทำอะไรก็ให้รีบทำ
ตั้งหลักให้ดี
จะได้ไม่เสียที่ที่เกิดมาเอากำไร
คือบุญ (ความดี) ติดตัวกลับไป

๙ ตุลาคม ๒๕๓๔

๒๓

ยกใจให้สูง

ให้ยกใจของเราให้สูงขึ้น
แล้วเราจะเห็นว่ากามเป็นทุกข์
ชาวโลกเขามองไม่เห็นกัน
ถ้าเราตัดยกใจเราให้เหนือธรรมดา
ยกใจออกจากกาม
ก็จะเห็นชัดว่าเป็นของต่ำ
เป็นสิ่งที่พาให้ต่ำ
จะมองเห็นชัดเหมือนมองจากที่สูง
ชาวโลกเขาอยู่ด้วยกัน อยู่ระดับเดียวกัน
เขาถึงมองไม่เห็น

ให้เราอธิษฐานอีกว่า เรื่องกามนี้ แม้
เพียงจะรู้ จะเห็น จะได้ยิน ไครมากุญด้วย
ก็อย่าให้มีเลย ให้สะอาด บริสุทธิ์จริงๆ

คำสอนของยาย ๓

ยายดูในอดีต ดูหยาบ ดูละเอียด
ดูย้อนไปหมดว่าสะอาดไหม ก็เห็นว่า
นับอสงไขยชาติมานั้นสะอาดหมด

ดูในปัจจุบัน ตั้งแต่เด็ก เกิดมาเป็น
ผู้หญิง ก็ไม่เคยมีสิ่งนี้ในใจเลย

ไม่เคยคิดรักใครเลย

ยายภูมิใจในเรื่องนี้มาก

เคยมีคนมาเกี่ยว ยายก็ไม่พูดด้วย

ถ้าต้องพูดด้วยก็แบบ “สามวาสองศอก”
จนมาเข้าวัด

ยายมองเห็นว่าบริสุทธิ์มาก

จึงอธิษฐานว่าอย่าได้เจออย่างนี้อีก และ
ยายก็เห็นต่อไปว่าจะไม่เจออีกแน่นอน

เราจะต้องอธิษฐานทุกเช้า ทุกวัน จะ
ได้ยกใจสูงขึ้น

คำสอนของยาย ๓

มีความคิดออกจากสิ่งเหล่านี้
ให้หัดทำไว้ จะได้สิ่งดีๆ ติดตัวไป
ส่วนเรื่องอื่นๆ ก็อธิษฐานติดไปด้วย
ยิ่งจรดใจเข้าไป ก็ยิ่งศักดิ์สิทธิ์
ยิ่งรับรู้เข้าไป
ยิ่งอธิษฐาน
บุญก็ยิ่งมากขึ้น
ยิ่งทำให้เป็นตามที่อธิษฐานนั้นๆ

๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒๘

ไม่สวยเลย

ยายอยู่ในความพิจารณาตลอดเวลา

ยายมองผู้หญิงไม่เห็นสวยเลย ไม่รู้ว่า
เป็นอะไร มองก็คนๆ ก็ไม่สวย

เห็นแต่ทุกข์ เห็นโทษ เห็นกรรม เห็น
แต่ความไม่งามทั้งนั้น

พยายามแต่งทุกอย่าง ตั้งแต่เท้าจนถึงหัว
ก็ยังไม่เห็นอะไรสวย

ยายเห็นโทษ เห็นจริงๆ เห็นว่าถ้าใคร
ไปติดพวกนี้ก็ไปไม่ได้ไม่ตลอด ต้องตกกระป๋อง
สักวันใดวันหนึ่ง มีโอกาสพลาดมากที่สุด

ยายถึงอธิษฐานแล้วซ้ำอีกอยู่เรื่อยๆ

๒๙

เห็นชัด

เพราะยายเห็นชัดว่า
ถ้าขึ้นไปยินดีในกามแล้ว
ก็เท่ากับว่ายอมเป็นป่าวเป็นทาสของ
ไอ้ดำ ยอมให้เขาลับ เขาโขกแล้ว
ยายไม่ยอม
ถ้ายอม ก็เท่ากับแพ้เขาแล้วตั้งแต่แรก
จะไปสู้เขาได้อย่างไร
ใครติดในกาม ก็สร้างบารมีไปไม่ได้ตลอด
เอาตัวไม่รอด

๒๙ มิถุนายน ๒๕๒๓

คำสอนของยาย ๓

๓๐

ไม่เป็นสาระไม่พูด

เรื่องบางเรื่องที่ไม่เป็นสาระ
เช่นเรื่องกาม ยายไม่เคยพูดเลย
และอายุที่จะพูดด้วย
ยิ่งเมื่อยายเป็นสาวยิ่งอายุมาก
มาเดี๋ยวนี้ยายแก่มากแล้ว
บางเรื่องจึงกล้าพูด

๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๓

๓๑

ตามยายไปได้

ยายอธิษฐานอยู่เรื่อยๆ ว่า
“คนที่จะตามยายไปได้
ต้องเป็นผู้ที่มีกาย วาจา ใจ สะอาด
บริสุทธิ์

ไม่อยากดั่ง

ไม่อยากเด่น

มีความสันโดษ มัคน้อย

ซื่อสัตย์ ซื่อตรง

และปฏิบัติธรรมมากๆ”

ไม่ได้บันทึกวันที่

คำสอนของยาย ๓

๓๒

สมบูรณ์ บริบูรณ์

ภพชาตินี้...

เป็นภพชาติสุดท้ายแล้วสำหรับยาย

ภพชาติต่อไป...

สิ่งที่จะทำให้ต่างพร้อมแม่นิดเดียว ก็อย่า

ให้มี

ให้สมบูรณ์ บริบูรณ์ทุกอย่าง

เกิดมาแล้วให้พร้อมที่จะสร้างบารมีให้

ได้มากที่สุด

ให้พร้อมทุกอย่าง

๒๔ มิถุนายน ๒๕๒๓

คำสอนของยาย ๓

๓๓

คำอธิษฐานของยาย

ยายเห็นคนสมัยนี้สร้างที่อยู่เป็นตึกสูงใหญ่ และอยู่กันอย่างแออัด ดูเหมือนถูกคุมขังไม่เป็นอิสระ

ยายเลยอธิษฐานว่า

ขอให้ได้อยู่ในที่ที่มีอากาศบริสุทธิ์

สะอาด โปร่งสบาย

อากาศดี

โดยไม่ต้องใช้เครื่องปรับอากาศ

หรือพัดลม

๓ ธันวาคม ๒๕๒๓

๓๔

รู้เท่าทัน...ไม่โกรธตอบ

เมื่อเกิดเรื่องหนักๆ กับยาย ทุกครั้งยาย
จะอยู่ในธรรมมากๆ

ยิ่งอยู่ในธรรมมาก ใจยิ่งใส

ใจยิ่งใส ก็ยิ่งตั้งวิชาได้ละเอียดมากขึ้น

ยายจะไม่โกรธตอบคนที่โกรธยาย

แต่ยายจะมองต้นตอ ที่ทำให้เกิดเรื่อง
เหล่านี้ขึ้น

นับตั้งแต่ก่อนจะเข้าวัด ก็โดนโขก

เข้ามาบวชทำวิชาแล้ว ก็ถูกเขารังเกียด

หาว่าเป็นคนชั้นต่ำ

เป็นคนรับใช้เขามา

คำสอนของยาย ๓

เป็นวัณโรค

เป็นคนไม่มีความรู้

ที่อยู่อาศัยก็ให้อยู่ที่สกปรก ที่แย่ที่สุด

เวลาเอาอาหารมาให้ก็กระแทกให้

เกิดมาภพชาตินี้ ยายโดนमारโขกลับ

ตลอดเวลา เข้าวัดแล้วก็ยังโดนอยู่เรื่อยๆ

จนบัดนี้

แต่ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายที่มันจะโขกลับ

ยายได้

เพราะเดี๋ยวนี้ยายรู้ทั้งหมดแล้ว

จะไม่ยอมแพ้

และพร้อมที่จะปราบมันอีกด้วย

ไม่ได้บันทึกวันที่

๓๕

อีกชาติเดียว

อดทนอีกชาติเดียว
อะไรจะเกิดขึ้น ยายก็ทนได้
อดทนเป็นภพชาติสุดท้าย
ต่อไปไม่เป็นอย่างนี้อีกแล้ว
ไว้งานเสร็จแล้วรู้กัน
ว่าใครเป็นใคร รู้กันหมด
ใครสะอาด บริสุทธิ์ มากน้อยแค่ไหน
ตัวยายเอง ยายไม่มีปมด้อย
มีแต่ความบริสุทธิ์
ทุกอย่างจะตัดสิน เมื่องานเสร็จแล้ว
ว่าใครทำมาอย่างไร เป็นอย่างไร

คำสอนของยาย ๓

จะรู้หมด ไม่มีอะไรปิดบังได้
ยายองอาจกล้าหาญตลอดเวลา
เพราะสิ่งที่ยายทำไว้
บริสุทธิ์ทั้งหมด

ไม่ได้บันทึกวันที่

๓๖

ไม่ออกฤทธิ์

ยายอยู่กับหลวงพ่อดีใจปากน้ำตลอดชีวิต
ไม่เคยออกฤทธิ์* กับท่านเลย

มีอะไร ก็ใช้แต่ความอดทน

พอหลวงพ่อดีใจ ท่านสอน

ยายก็มีแต่ความอดทน

คิดแต่ทำความดีเรื่อยๆ ไป

เป็นคนอื่น คงทนไม่ได้แบบนี้

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๒๓

* ออกฤทธิ์ ในความหมายของคุณยาย หมายถึง การถือตัว อวดเก่ง

๓๗

อย่าเพลอสติ

พวกเราต้องอย่าแสดงฤทธิ์นะ
แม้ว่าตัวเราเองจะมีฤทธิ์
มีงานทำมากน้อยแค่ไหน
ก็อ่อนน้อม อดทนเอาไว้
ผู้ใหญ่ ครูอาจารย์มีแต่ความหวังดีกับเรา
พวกเราต้องจำคำของยายไว้ให้ดี
เอามาอธิษฐานกำกับไว้ว่า
อย่าเพลอสติเรื่องนี้เป็นอันขาด
ไม่อย่างนั้นแล้ว เราจะเสียคน
จะไปได้ไม่ตลอด
จะไม่มีวิชา ไม่มีความรู้

๓๘

อ่อนน้อมเสมอ

พวกที่ใช้งานแล้วมีฤทธิ์
แล้วก็เอาฤทธิ์มาแสดงกับคนโน้นคนนี้
อย่างนี้ใช้ไม่ได้
คนที่หลวงพ่อใช้ก็เหมือนกัน
พอท่านใช้ก็มีฤทธิ์มาก
ออกฤทธิ์จนลืมหืมตา
ยายไม่เคยไปแสดงฤทธิ์กับใครๆ เลย
มีแต่ความอ่อนน้อมอยู่เสมอ

คำสอนของยาย ๓

คำสอนของยาย ๓

๓๙

ตามให้ทัน

ถ้ากลัวจะตามยายไม่ทัน

ต้องรีบทำให้บริสุทธิ์ที่สุด

ต้องมีความเพียร

และความอดทน

๕ พฤษภาคม ๒๕๒๓

คำสอนของยาย ๓

๘๐

สู้...เจียบ

คนเราสร้างความดี

อย่าคิดว่าง่าย

ต้องต่อสู้ ต้องอดทน และเจียบ

ยายสร้างความดี

ยายสู้...สู้ด้วยความเจียบมาตลอด

ยายใช้บุญช่วย

แล้วยายก็ชนะด้วยบุญ

๑๐ กันยายน ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ๓

๔๑

ต่อสู้ และอดทน

คุณยายสอนสาธุชนที่มากกราบขอบารมีว่า...

คนเราจะสร้างบารมี

ต้องต่อสู้

ต้องอดทน

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

๘๒

อย่าให้ร้วไหล

ดูผลงานก่อสร้างให้ดี
อย่าให้ร้วไหลนะ
เพราะเราใช้สมบัติบนหัวชาวบ้าน
เขามี ๕ บาท ๑๐ บาท เขาจบนะ
มีบาทสองบาท สลึงสองสลึง
เขาจบขึ้นหัวนะ
อธิษฐานแล้วอธิษฐานอีก
แล้วมาทำแบบนี้ี่ระวังนะ
เดี๋ยวจะได้บุญไม่คุ้มบาป

...../.....๒๕๒๑

๔๓

จน...หมดตัว

สาธุชนท่านหนึ่งพาญาติซึ่งติดการพนัน มา
ให้คุณยายช่วยชี้ทางให้ คุณยายจึงสอนว่า...

คุณได้เงินมาเท่าไรก็หมด

บ้านก็ร้อนเป็นไฟ

มีเงินพันล้าน ก็หมดพันล้าน

คนเล่นการพนันทุกคนใจไม่บริสุทธิ์

ฉันก็จะเอา

เขาก็จะเอา

จ้องจะเอา

ได้เงิน ก็เป็นเงินไม่บริสุทธิ์

ได้มาก็หมดไป

คำสอนของยาย ๓

ตอนแรกอาจจะได้
ตอนหลังก็เสีย
ไม่มีทางรวย
ถ้าไม่เล่นการพนัน
ก็จะมีทางรวย
แต่ถ้าเล่นต่อไป
แม้มีพันล้าน ก็ต้องจนหมดตัว

๑๘ สิงหาคม ๒๕๓๔

๔๔

บุญ...ไม่ทำไม่ได้

กว่าจะได้เกิดมาเป็นคนนะยากนะ เกิดมาแล้วก็ให้ทำบุญเยอะๆ มีมากก็ทำมาก มีน้อยก็ทำน้อย ทำตามกำลังอย่าให้เดือดร้อน

จะยังไง ยายก็ทำบุญ ไม่ทำไม่ได้ ยายไม่รู้หนังสือ แต่ยายก็สร้างวัดเสร็จ จนกระทั่งมาทอดกฐิน

ยายทำบุญมากขนาดที่ว่า นั่งธรรมะทำวิชา ปิดลูกกระเบิดได้ แล้วก็สร้างวัดได้สำเร็จ

ถึงขนาดนั้นยายก็ยังไม่อยากทำบุญทอดกฐิน ทำให้ครบทุกอย่าง ทั้งบุญหยาบบุญละเอียด

๔๕

ใครๆ ก็อยากคบหา

เราต้องสร้างบุญ
สร้างบุญของเราให้มากๆ
สร้างบุญให้เป็นกุณา
ใครเขาจะยังง
เราก็สร้างบุญของเราไป
สร้างความดีของเราไป
คนอื่นเขาไม่เห็น ก็ไม่เป็นไร
คนที่สร้างความดี
ใครๆ เขาก็อยากคบหา

๘๖

ทำแต่กรรมดี

ให้เราสร้างแต่กรรมดี

สิ่งที่ไม่ดีให้ภพชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย ที่
จะเอามันออกให้หมด

แล้วภพชาติต่อไปเราจะมีแต่กรรมดี

เราต้องมาเกิดอีก

เพราะกิเลสเรายังไม่หมด

แต่กรรมชั่วเราไม่ทำ

เราจะทำแต่กรรมดี

๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

คำสอนของยาย ๓

๔๗

บุญเก่า บุญใหม่

ยายสงสารทั้งคนจน คนรวย
คนรวยทำบุญเก่าไว้ดี จึงมีสมบัติ
ถ้าเราไม่ชวนเขาทำบุญ
บุญเก่าเขาก็จะหมด
ภพชาติต่อไปก็จะจน และลำบาก
คนจน บุญเก่าทำมาน้อย
ถ้าเราไม่ชวนเขาทำบุญ
ภพชาติต่อไปเขาจะจนยิ่งกว่านี้อีก
ยายสงสารทั้งคนจน คนรวย
เราต้องชวนเขาทำบุญ
จะได้มีสมบัติติดตัวไป

ไม่ได้บันทึกวันที่

คำสอนของยาย ๓

๔๘

ช่วยคนอื่นได้ ต้องมีบุญมาก

ยายสงสารคน

อยากจะช่วยเหลือคน

คนที่จะช่วยคนอื่นได้ต้องมีบุญมาก

ยายจึงเร่งสร้างบุญให้กับตัวเอง

ไม่ได้บันทึกวันที่

๔๙

คนมีบุญมาก ปกครองคนมีบุญน้อย

คนมีบุญมากปกครองคนมีบุญน้อย
ค่อยๆ ชวนกัน ดึงกันไป
เพราะคนมีบุญน้อยไปเองไม่ได้
ต้องเข้ามาอาศัยบารมีของคนมีบุญมาก
คนมีบุญน้อยจะไปสวรรค์ ก็ไปเองไม่ได้
ต้องอาศัยคนมีบุญมากคอยจุดไป
คนมีบุญมากต้องสร้างความดี
ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง
คนที่จะไปช่วยพ่อขึ้นมาจากนรกได้นะ มี
น้อยนะ แทบจะไม่มีเลย
พอยายไปช่วยมาได้ ยายก็โล่ง
มีความสุขทีเดียวนะ

คำสอนของยาย ๓

มีความสุขมาจนถึงทุกวันนี้แหละ
เพราะคนหูหนวกนะ เป็นทุกข์ที่สุด*
เขาจะพูดอะไรก็ได้ยิน ไม่รู้เรื่อง ไม่
เข้าใจ ทุกข์จริงๆ
กว่ายายจะไปนรกได้นะ
ยายต้องเดินฉาน เดินจนกายไสทุก
กายเลยละ ยายถึงไปได้
แม้แต่ควายที่ยายเขี่ยนมมัน
ยายก็ไปดูว่ามันตายแล้วไปไหน
ยายก็แผ่ส่วนกุศลให้มัน

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

* สมัยคุณยายยังเด็กเคยถูกพ่อแข่งให้หูหนวก คุณยายกลัวมาก จึงตั้งใจปฏิบัติธรรมไปช่วยพ่อจากรก และได้ขอขมาพ่อ

๕๐

นึกถึงบุญได้...ได้บุญมาก

เราอย่าคิดนะว่า
อยู่ใกล้ยายแล้วจะได้บุญมาก
คนที่จะได้บุญมาก คือ
คนที่นึกถึงบุญได้เท่านั้น
เราต้องฟังบุญ
ฟังอย่างอื่นไม่สำเร็จหรอก
ยายจะบอกให้

ไม่ได้บันทึกวันที่

๕๑

เอาทั้งบุญหยาบ บุญละเอียด

บางคนคิดจะนั่งธรรมะอย่างเดียว งาน
หยาบไม่ยากทำ คุณยายจึงสอนว่า...

ยายเอาหมดทั้งบุญหยาบ บุญละเอียด

บุญหยาบเราก็จะได้ฝึกตัว

บุญละเอียดก็จะสอนตัวเองได้

แต่ถ้าเราเข้าถึงธรรมกาย

งานหยาบๆ ก็สำเร็จง่ายขึ้น

ไม่ได้บันทึกวันที่

๕๒

บุญ...ทำความสะอาดธรรมีสงฆ์

คนที่ทำความสะอาดธรรมีสงฆ์
ไม่ว่าจะไปอยู่สวรรค์ชั้นใดก็ตาม
จาตุมหาราชิกา ดาวดึงส์ ยามา ดุสิต
...วิมานก็จะใสสว่าง

ผิวพรรณวรรณะก็ผุดผ่องกว่าเทวดา
องค์อื่นๆ

คนที่จะมาทำความสะอาดอย่างนี้มีน้อย
เทวดาที่จะมีผิวพรรณสว่างไสวอย่าง
นั้นก็ยังมีน้อย

ถ้าเรามีแรง เราก็ทำไปนะ ใครทำใครได้
สะสมบุญเอาไปมากๆ ก็แล้วกัน

คำสอนของยาย ๓

๕๓

ยึดบุญเป็นที่พึ่ง

ยายยึดบุญเป็นใหญ่

ยายรักบุญ

รักบุญมากที่สุด

เพราะบุญช่วยยายได้

คนยังมีกิเลส

เดี๋ยวก็ดีบ้าง

เดี๋ยวก็ร้ายบ้าง

ยายยึดบุญของยายเป็นที่พึ่ง

๒๖ มกราคม ๒๕๓๔

๕๔

ได้บุญทุกวัน

คนที่สร้างวัด ย่อมได้บุญมาก
เพราะทำให้คนที่มาอยู่มาใช้ได้รับความ
สุขสบาย

ตราบใดที่วัดยังอยู่
อาคารแต่ละหลังยังไม่พังทลาย
ผู้สร้างย่อมได้รับบุญไปทุกวันๆ

๑๖ พฤษภาคม ๒๕๓๔

คำสอนของยาย ๓

๕๕

ได้ตามที่ตั้งใจไว้

คุณยายอธิษฐานผ้าป่า ที่จะทอดวันมาฆบูชา
พ.ศ.๒๕๓๔ ซึ่งท่านเป็นประธานใหญ่

น้อมใจมาไว้ที่ศูนย์กลางกาย รุกขเทวดา
อากาศเทวดา ภูมมเทวดา เทวดา ๖ ชั้น พรหม
๑๖ ชั้น อรูปพรหม ๔ ชั้น ตลอดแสนโกฏิ
จักรวาล อนันตจักรวาล

ให้มารับรู้ อนุโมทนาบุญที่ยายจะทอด
ผ้าป่า ถวายผ้ากาสาฬหพัสดุ

ให้ทุกคนได้บุญด้วยกัน

หลวงพ่อรั้มมะ ^๑

หลวงพ่อทัดตะ ^๒

^๑ หลวงพ่อรั้มมะ ปัจจุบันคือ พระราชภาวนาวิสุทธิ (หลวงพ่อรั้มชโย)

^๒ หลวงพ่อทัดตะ ปัจจุบันคือ พระภาวนาวิริยคุณ (หลวงพ่อทัดตชีโว)

คำสอนของยาย ๓

พระทุกองค์ในวัด ให้ได้บุญกับยาย

ให้ได้บุญตามกำลังศรัทธาที่ตั้งใจ

ใครตั้งใจทำกับยายมาก ก็ได้มาก

เหมือนคนถือน้ำมาเต็มขัน

ใครตั้งใจ ๑๐๐ % ก็ได้บุญเต็ม เหมือน
น้ำเต็มขัน

ใครตั้งใจน้อย ก็เหมือนถือน้ำมามาก
กระฉอกๆ เหลือนิดเดียว

บุญก็ได้อย่างนั้นเหมือนกัน

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๕๖

ทำบุญไม่สุญ

คุณยายเดินทางไปเชิญชวนสาธุชนมาร่วม
บุญทอดผ้าป่ามาฆบูชา พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ศูนย์
กัลยาณมิตร จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดเชียงใหม่
จังหวัดพิษณุโลก คุณยายพูดให้ธรรมะว่า...

บุญเอาติดตัวไปได้

มีน้อยทำน้อย

ทำบ่อยๆ ก็มากเอง

เหมือนเก็บเงินใส่กระปุก

ถึงจะมีสมบัติพันล้าน

ถ้าไม่ได้ทำบุญ

เวลาตายก็เอาติดตัวไปไม่ได้

ยังไม่ใช้ของเรา

คำสอนของยาย ๓

ถ้าเราทำบุญ
สมบัติก็เป็นของเรา
ติดตัวเราไปข้ามภพข้ามชาติ
ทำบุญไม่สูญเปล่า
เป็นสมบัติของเรา
ถ้าเราไม่ได้ทำบุญ
เราตายไปก่อน
คนที่อยู่ข้างหลัง
ก็เป็นคนใช้สมบัตินั้น หรือไม่ก็ถมแผ่นดิน

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

๕๗

เพราะบุญ

ที่ยายบอกบุญ เพราะยายรักบุญ
บุญ คือความดี จะทำให้ยายพ้นทุกข์
ยายอยากได้บุญ เพราะภพชาติต่อไป
ยายต้องเกิดอีก

ที่เขาอยากจน เพราะเขาไม่ทำทาน
บอกบุญเขา เขาก็ได้บุญ เราก็ได้บุญ
ไปกันเป็นหมู่คณะ
ไม่ต้องนั่งจ้องอยู่คนเดียว
ภพชาติต่อไปจะได้พบกันอีก
ไม่ต้องเจอคนพาล
พบแต่คนมีบุญด้วยกัน ก็ไม่เดือดร้อน

๕๘

บุญช่วย

สาธุชนท่านหนึ่ง เรียนถามคุณยายว่า เวลา
พบอุปสรรค และอยู่ห่างไกลจากคุณยาย จะขอ
บารมีคุณยายให้ช่วย จะทำอย่างไร คุณยายตอบ
ว่า...

ใ้หนักถึงบุญกุศลที่เราทำบุญทำทาน
เรียกบุญช่วย บุญจะช่วยเราได้
ถ้าเราคบคนพาล
คนพาลก็ช่วยเราไม่ได้
บุญจะทำให้เราได้พบกับคนดีๆ ที่จะช่วย
เราได้

๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๒

๕๙

อายุน้อยไม่เป็นไร ขอให้บุญเยอะ

สาธุชนท่านหนึ่งมาราบขอให้คุณยายช่วย
เพราะต้องไปทำงานที่แห่งใหม่ ซึ่งมีหน้าที่ต้อง
เป็นหัวหน้า (ดูแลปกครอง) คนเก่าที่มีอายุมากกว่า
ท่านสอนว่า...

ไม่ต้องกลัว อายุน้อยไม่เป็นไร

ขอให้บุญเยอะก็แล้วกัน

บุญเป็นคนคุม (บริหาร ดูแลปกครอง)

ไม่ใช่อายุ

ตัวเราเป็นหุ่น บุญเป็นคนทำ

ถ้าบุญเรามาก ก็เป็นหัวหน้าในที่นั้น

บุญเป็นผู้ควบคุม

๖๐

อายุสั้น อายุยืน

สาธุชนท่านหนึ่งมากราบคุณยาย ขอให้ท่าน
ช่วยสามีซึ่งเสียชีวิตแล้ว และเรียนถามว่า ทำไม
สามีจึงตายเร็ว ท่านตอบว่า...

ที่ตายเร็ว เพราะหมดอายุขัย

คนเราอายุสั้น เพราะในอดีตฆ่าเบียด
เบียนสัตว์มามาก ต้องใช้กรรม เลยอายุสั้น

คนอายุยืนอย่างยาย เพราะในอดีต
ยายไม่ค่อยฆ่าเบียดเบียนสัตว์

ต้องทำใจว่าทุกคนก็ต้องตายทั้งนั้น จะ
ช้าหรือเร็ว

เราเองก็ต้องตาย

แม้คนที่รักกันมากที่สุด ก็ยังดึงไว้ไม่ได้

๖๑

สร้างบุญให้มาก

สาธุชนท่านหนึ่งมากราบคุณยาย ถามเรื่อง
อยากจะไปปฏิบัติธรรม แต่ยังห่วงลูก(ที่โตแล้ว) อยู่
คุณยายตอบว่า...

ผู้หญิง ผู้ชาย เวลารักกันเหมือนน้ำตาล
เชื่อม เวลาามีลูกสักคนแล้ว ก็ทะเลาะกันทุกวัน

ถ้าไม่อยากมีภาระ ก็อย่ามีลูก

ถ้ามีลูกก็ต้องรับภาระเลี้ยงดู จะไปทิ้ง
ขว้างได้อย่างไร

ยายเป็นห่วงบุญ ไม่ห่วงใคร

ในตัวเรามีดวงบุญกับดวงบาป

เราต้องสร้างบุญของเราให้มากๆ

ยายสู้ทุกอย่าง

คำสอนของยาย ๓

คำสอนของยาย ๓

มีอะไรเกิดขึ้น

ยายดู แก้ปัญหาไม่ถอย

เวลาจะช่วยเหลือใคร

เราก็ต้องมองดูตัวเราก่อน

แล้วดูตัวเขาว่าเราช่วยเขาไหวไหม

ถ้าไม่ไหว ก็วางอุเบกขา

ถ้าเตือนเขาแล้วไม่เชื่อ

ก็ต้องคิดว่าแล้วแต่บุญแล้วแต่กรรมที่

เขาทำมา

ถ้าเรารับอะไรมา

เราก็ต้องตั้งใจทำให้ดีที่สุด

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

๖๒

เอาไปได้แต่บุญบาป

คุณยายพูดกับอดีตเทศมนตรี จังหวัด
ศรีสะเกษ ว่า...

คนมียศมีตำแหน่งเวลาเข้าวัด
ยศให้วางทิ้งไว้ มันเป็นเรื่องของโลก
เวลาตายไป ก็เอาติดตัวไปด้วยไม่ได้
ต้องทิ้งไว้

ที่จะเอาติดตัวไปได้ก็คือ บุญกับบาป
เท่านั้น

คนมียศก็คือคนสวมหัวโขน
พอถอดหัวโขนออก ก็ไม่มีใครสนใจ
เหมือนคนตอนหมดยศแล้ว

คำสอนของยาย ๓

อะไรๆ ก็ไม่แน่
ที่แน่ๆ คือ บุญและบาปเท่านั้น
ทุกอย่างขึ้นอยู่กับบุญและบาป

๑๓ พุทธจริยาถนอม ๒๕๓๒

๖๓

แหล่งบุญกุศล

พอยายมาอยู่ที่ศูนย์พุทธจักรฯ
ยายมุ่งหวังอย่างเดียว คือ
ให้เป็นทีสะอาด บริสุทธิ์
เป็นแหล่งบุญกุศล
ให้ทุกคนได้ปฏิบัติธรรม
ได้มีความบริสุทธิ์ติดตัวไปมากๆ

ไม่ได้บันทึกวันที่

๖๔

เอาชีวิตเข้าแลก

ยายต้องเอาชีวิตเข้าแลกกับการสร้าง
ศูนย์พุทธจักรฯ กว่าสร้างเสร็จ

พอเกือบเสร็จยายก็ล้มเจ็บ

เจ็บคราวนี้แทบเอาชีวิตไม่รอด

ยายต้องเอาตัวเองเหมือนกับจุ่มอยู่ใน
บุญตลอดเวลา ถึงรอดได้

ถ้าเป็นผู้เฒ่าคนอื่น คงเป็นขี้เถ้าไปแล้ว

ตอนนี้ยายก็หายแล้ว

แต่ก็สบายแบบคนแก่นะแหละ

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖

๖๕

คิดได้บ้างไหม

เมื่อยายเติกๆ

ยายเดินตามหลังแม่

แล้วก็นึกในใจว่า

เมื่อยายแก่แล้ว อย่างได้ลำบากเลย

คนทุกวันนี้จะรู้จักคิดบ้างไหมนะ

ที่ลำบากทุกวันนี้

เพราะบาปมันท่วมหัว

เห็นแล้วจะคิดได้บ้างไหมนะ

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕

คำสอนของยาย ๓

๖๖

อย่าดูถูก

เวลาเราไปเจอคนจน

คนขอทาน

คนชั้นกลาง

คนรวย

เศรษฐี

เราอย่าไปดูถูกเขานะ

สมัยยายอยู่นครไชยศรี

มีขอทานมาขอข้าวเปลือก

ยายก็ให้ข้าวเปลือก

ขอข้าวสาร ยายก็ให้ข้าวสาร

๑๐ กันยายน ๒๕๓๕

๖๗

พอดี พอดี

การจัดอาหาร หรืออะไรก็แล้วแต่
มากเกินไป ก็ไม่ดี
น้อยเกินไป ก็ไม่ดี
ต้องให้พอดีๆ
เอาพอดีๆ ถึงจะดี

ไม่ได้บันทึกวันที่

๖๘

มนุษย์ประเสริฐสุด

มนุษย์เรานี้เก่งนะ

ใครจะเก่งเท่ามนุษย์เป็นไม่มี

เหล็กทั้งท่อนยังเอาไปลอยบนน้ำได้

เกิดเป็นมนุษย์นี่ประเสริฐสุด

ใครจะเก่ง

จะประเสริฐเท่ามนุษย์นี้ เป็นไม่มี

๑ ตุลาคม ๒๕๓๕

บ้านเกิดน้อย ระลึกธรรม ค่ายบงสวน
ทุกบาทตอน คำสั่ง เดินวัดนาน
สมมติใหญ่ ยางใต้ ในเงาเงา
เมื่อลูกหลาน มีเงินทศ นอนใจ

พากรักตน รักยาย รักกายธรรม
จงน้องน้ำ คำสั่งสอน อันยิ่งใหญ่
ฝึกอบรม บ่มความดี ตลอดไป
จะถึงชัย เหมือนเขาย ที่ปลายทาง

บทกลอนสุภาพธรรม โดย พระมหาธรรมสิทธิ ธมฺมจโศ

คำสอนของยาย ๓

ISBN ๙๗๔-๘๗๘๙๐-๙-๘

- ที่ปรึกษาทิตติมศักดิ์ : พระราชภาวนาวิสุทธิ (หลวงพ่อธัมมชโย)
พระภาวนาวิริยคุณ (หลวงพ่อทัตตชีโว)
พระครูปลัดภูเบศ ภูวนาภิโย
- รวบรวมโดย : พระมหาสุวิทย์ วิชเชสโก ป.ธ.๙
- บรรณาธิการบริหาร : อรณช จิตติญาณพร
- ทีมบรรณาธิการ : พระอาจารย์และเจ้าหน้าที่สถาบันพัฒนาบุคลากร
พระประติษฐ์ อริญชโย
อารีพันธุ์ ตริอนุสรณ์ นพพร ศรีรุ่งพาณิชย์
สยมพร รัชสีสรณ์ สุนิดา นาคเสน
รัตนาภรณ์ ชุณหรัศมี
- รูปเล่ม : พระวุฑฒ์ สุวุฑฒิโก
- ภาพ : ชาญชัย พรหมตา
แผนกภาพนิ่ง สำนักประชาสัมพันธ์
- ออกแบบปก : วัลลก นิลถนอม
กองการพิมพ์ สำนักประชาสัมพันธ์
- พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ในวาระครบ ๙๒ ปี ของ
คุณยายอาจารย์ มหารัตนอุบาสิกาจันทร์ ขนนกยูง
- จำนวน : ๑๐,๐๐๐ เล่ม
- ลิขสิทธิ์ : มูลนิธิธรรมกาย
๒๓/๒ หมู่ ๗ ต.คลองสาม อ.คลองหลวง
จ.ปทุมธานี โทร.๕๒๔๐๒๕๗-๖๓